

ریحانه عامل نیک
کارشناس فقهیات

تاجلی بیگم ملکه نیکوکاری که شمشیر زن بود

از حضور در جنگ
تا بازسازی حرم حضرت معصومه (ع)

کتاب‌های تاریخ را که ورق می‌زنی، در فصل جنگ، مدام از رشادت‌ها و جنگاوری مردانی می‌شنوی که انگار بار تاریخ را یک‌تنه و شجاعانه به دوش کشیده‌اند. این در حالی است که بین این خطوط، نام زنانی هم ماندگار شده است. یکی از این زنان تاجلی بیگم، همسر شاه اسماعیل، بود که نامش با جنگ چالدران در ۲ رجب ۹۲۰ سال هجری قمری برابر با ۲۳ اوت ۱۵۱۴ میلادی گره خورده است. تاجلی بیگم دختر محمدبیگ و از ترک‌نمانان موصل بود که در سال ۱۵۰۳ با شاه اسماعیل یکم ازدواج کرد. تاجلی تنها همسر شاه بود که در شمشیرزنی مهارت داشت و همواره همسرش را در جنگ‌های همراهی می‌کرد. مهم‌ترین این جنگ‌ها نبرد با ازبکان و جنگ چالدران بود. در جنگ چالدران به گزارش تاریخ در بین کشته‌های جنگ پیکر زنانی پیدا شد که به گزارش ترکان با لباس مردانه و سلاح رزم کنار مردان جنگیده و کشته شده بودند. تاجلی بیگم یکی از این زنان بود که با نقاب در این جنگ حضور داشت. به گفته کارشناسان، مورخان ترک درباره اسارت تاجلی بیگم به دست یکی از فرماندهان سپاه دشمن نوشته و ذکر کرده‌اند که او با دادن یک جفت گوشواره لعل‌گران‌یها به اسکندر پاشا، سردار سپاه عثمانی، توانست فرار کند اما در بین مورخان ایرانی کسی به اسارت او اشاره نکرده است. آنچه مسلم است این است که او به عنوان یک جنگاور، به همراه تعداد زیادی از زنان ایرانی، در این جنگ کنار مردان حضور داشته است. زنان قدرتمند در دوره صفوی در فعالیت‌های عمرانی و اوقاف هم حضور پررنگی داشتند. تاجلی بیگم نیز علاوه بر سیاست، به فعالیت‌های عمرانی علاقه داشت و از زنان خیر دوران صفوی بود. در سال ۹۲۵ هجری به دستور او گنبد آرامگاه حضرت فاطمه معصومه در قم بازسازی و ایوان شمالی مرقد این بانوی بزرگ بنا شد. او هم‌چنین دستور بازسازی پل دختر را در سال ۱۵۲۷ داد. از دیگر آثار او بنای عمارت گنبد در اردبیل بود.

الگوی از مهارت‌های زندگی

نگاهی به کتاب «مهارت‌های زندگی در سیره رضوی»

نیمه ترک‌نمنا
معال فرهنگی

مسئولیت‌ها توانایی‌هایی برای رفتار انطباقی و مثبت هستند که افراد را برای برخورد مؤثر با خواسته‌ها و چالش‌های زندگی روزمره قادر می‌سازند و زمینه سازگاری و رفتار مطلوب را برای فرد فراهم می‌کنند. این توانایی‌ها باعث می‌شوند فرد مسئولیت‌ها و نقش اجتماعی خود را بپذیرد و بدون لطمه زدن به خود و دیگران با خواسته‌ها و انتظارات و مشکلات روزانه به شکل مؤثری روبه‌رو شود. این مهارت‌ها لایه‌لای تعالیم الهی به‌ویژه در قرآن کریم و احادیث معصومان (ع) بیان شده است. پژوهش‌ها حاکی از آن است که پس از مطالعه متن نهج‌البلاغه الگویی از مهارت‌های زندگی در چهارچوب بیانات امام علی (ع) و نهج‌البلاغه شکل می‌گیرد شامل حقایق و راهبردهای بسیار زیبایی درباره مهارت‌های زندگی، شاخص‌های ارتباط مطلوب با مردم، نحوه مدیریت خشم، ترس، راهبردهای کاهش حزن و اندوه، شناخت خود، همدلی و همپاری با مردم، خلاقیت، انتقادپذیری، تصمیم‌گیری و حل مسئله که حضرت امیر (ع) با فصاحت و بلاغت تمام به این مسائل پرداخته است. مهارت‌های زندگی در آموزه‌های اسلامی ریشه دارد و دستورهای دینی بیش از این و به صورت کامل به مهارت‌های زندگی پرداخته است.

کتاب «مهارت‌های زندگی در سیره رضوی» نوشته شهربانو مردانی مطالب فراوانی در سیره ائمه معصومین (ع) خصوصاً امام رضا (ع) یافته و بررسی مهارت‌های زندگی از دیدگاه امام رضا (ع) را در سه محور انجام داده است: مهارت‌های شناختی مانند شناخت خدا، مهارت‌هایی در ارتباط با خود مانند خودآگاهی و حل مسئله، و مهارت‌هایی در ارتباط با دیگران.

این کتاب در چهار فصل تدوین شده است: فصل اول با عنوان مقدمه و پیش‌گفتار به معنا و مفهوم مهارت، پیشینه آموزش مهارت‌های زندگی، ضرورت و اهمیت آموزش در این زمینه، اهداف مهارت‌های زندگی، انواع آن و ارتباط این مهارت‌ها با دین و اخلاق و در آخر فصل به شرح احوال امام رضا (ع) پرداخته است. در فصل دوم با عنوان «مهارت‌های ارتباط با خدا و معنویت» مهارت‌های ارتباط با خدا و معنویت، شناخت خدا، عبادت و راه‌های عبادت آمده است. در فصل سوم با عنوان «مهارت‌های ارتباط با خود» مطالبی در زمینه خودآگاهی، تفکر و استدلال، سکوت، مدیریت زمان، علم‌آموزی، صبر، تفریح و شادی، آراستگی و ساده‌زیستی و تأمین نیازهای زیستی و در فصل پایانی کتاب با عنوان «مهارت‌های ارتباط با دیگران» به بحث‌هایی از قبیل خانواده، مهارت روابط مؤثر اجتماعی می‌پردازد.

کتاب «مهارت‌های زندگی در سیره رضوی» نوشته شهربانو مردانی است. چاپ اول آن در سال ۱۴۰۰ از سوی مؤسسه نشر سیم‌رخ آسمان آذرگان در ۱۵۶ صفحه منتشر شد و در سیزدهمین دوره جشنواره کتاب سال رضوی سال ۱۴۰۱ در بخش کتاب‌های چاپی با محوریت تاریخ و سیره رضوی رتبه دوم را کسب کرد.

مهارت‌های زندگی در سیره رضوی

• نویسنده: شهربانو مردانی

لیلا جان قربان
خبرنگار

صدف

یک نمای هنرمندانه

نمایشگاه‌های صنایع دستی هنرمندان در چشم‌نوازی کم‌نظیر هستند. زنان با ترکیب هنر و خلاقیت نماهایی جذاب و دیدنی خلق می‌کنند که هر بیننده‌ای آرزو می‌کند ای کاش گوشه‌ای از خانه چنین ترکیبی را برای همیشه ثبت می‌کرد تا هنگام

دستی از قبیل سوزن‌دوزی، مجسمه‌سازی، سفال، نقاشی روی شیشه و سفال، گل و گیاه زینتی، سرامیک، گلیم و جاجیم برای فروش به علاقه‌مندان عرضه شد.

یکی از بانوان کارآفرین این نمایشگاه با توجه به نقش اثرگذار نمایشگاه‌ها از مسئولان خواست که در کنار برپایی نمایشگاه‌ها در مکان‌های مناسب، با در اختیار قرار دادن بن‌های خرید، شرایط فروش بهتری برای بانوان کارآفرین ایجاد کنند.

خانم ابراهیمی که از کارآفرینان برتر استان است، نقش فروش و تأثیر آن در تداوم کارهای خانگی را اثرگذارتر از وام‌های کارآفرینی مطرح کرد.

ضمیمه روزنامه شهرآرا
صاحب امتیاز
و مدیر مسئول:
شهرداری مشهد
مدیرعامل:
سید میثم موسوی مهر
سرمدیر:
سید سجاد طلوع هاشمی
دبیرضامان:
ارژنگ حاتم
مسئول ضمیمه:
حمیده وحیدی
صفحه آرایی و گرافیک:
ملک جمعی